

SZKOŁA VAT

- lekcja 44 -

**Roczna korekta VAT przy różnych rodzajach działalności -
checklista**

Zanim przejdziemy do sporządzenia checklisty dla podatnika, który rozlicza VAT proporcjonalnie, przeanalizujemy jak prawidłowo ustalić proporcję, jeśli podatnik prowadzi 3 rodzaje działalności, tj.:

- działalność opodatkowaną VAT,
- działalność nieopodatkowaną oraz
- działalność zwolniona z VAT.

Analizy dokonamy na podstawie interpretacji indywidualnej Dyrektora KIS z dnia 18 maja 2023 r. sygn. 0114-KDIP4-1.4012.84.2023.2.DP.

Wnioskodawcą interpretacji jest Wspólnota Mieszkaniowa, która wykonuje czynności:

1. opodatkowane w rozumieniu przepisów ustawy o podatku od towarów i usług polegające na oddawaniu w najem powierzchni wchodzących w skład nieruchomości wspólnej,
2. zwolnione od opodatkowania podatkiem od towarów i usług VAT polegające na odsprzedaży tzw. mediów do lokali mieszkalnych wykorzystywanych na cele mieszkalne,
3. niepodlegające podatkowi VAT polegające na pobieraniu od członków wspólnoty zaliczek na pokrycie kosztów zarządu nieruchomością wspólną (zaliczki te nie są objęte przepisami ustawy o podatku VAT).

Wspólnota miała wątpliwość co do prawidłowego ustalenia proporcji

bazowej, a jej stanowisko okazało się nieprawidłowe.

Dyrektor KIS przywołał przepisy regulujące odliczenie VAT w przypadku prowadzenia różnych rodzajów działalności (przepisy te omówione zostały już w poprzednich lekcjach).

Istotne jest jednak podsumowanie wskazujące na kolejność ustalania działań w celu prawidłowego odliczenia podatku VAT:

"Podsumowując, w celu odliczenia podatku naliczonego w pierwszej kolejności powinni Państwo przyporządkować ponoszone wydatki do poszczególnych rodzajów działalności (opodatkowanej podatkiem VAT, zwolnionej i niepodlegającej opodatkowaniu tym podatkiem). Jeżeli takie wyodrębnienie jest możliwe, na podstawie art. 86 ust. 1 ustawy przysługuje Państwu pełne prawo do odliczenia podatku naliczonego przy nabyciu towarów i usług związanych wyłącznie z czynnościami opodatkowanymi wykonywanymi w ramach działalności gospodarczej, brak jest natomiast takiego prawa w stosunku do podatku naliczonego związanego z zakupem towarów i usług wykorzystywanych wyłącznie do wykonywania czynności zwolnionych z opodatkowania oraz niepodlegających temu podatkowi. Natomiast w odniesieniu do wydatków, dla których takie przyporządkowanie nie jest możliwe, i wydatki te służą zarówno do celów wykonywanej przez Państwa działalności gospodarczej, jak i do celów innych niż działalność gospodarcza, powinni Państwo w pierwszej kolejności ustalić proporcję (prewspółczynnik), o której mowa w art. 86 ust. 2a i nast. ustawy. W celu ustalenia ww. prewspółczynnika powinni również wziąć Państwo pod uwagę wartość czynności zwolnionych z opodatkowania, tj. przychody z refakturowania tzw. mediów do lokali mieszkalnych wykorzystywanych wyłącznie na cele mieszkalne oraz wartość czynności niepodlegających przepisom VAT- zaliczki na pokrycie kosztów zarządu nieruchomością wspólną. Następnie powinni Państwo

wyliczyć proporcję, o której mowa w art. 90 ust. 2 i 3 ustawy, przy jej wyliczeniu biorąc pod uwagę wartość czynności podlegających opodatkowaniu podatkiem VAT, tj. czynności opodatkowanych właściwą stawką podatku VAT oraz czynności zwolnionych z tego podatku, w tym również przychody z refakturowania tzw. mediów do lokali mieszkalnych wykorzystywanych wyłącznie na cele mieszkalne.”

Przykład

Stowarzyszenie w styczniu 2023 r. nabyło towary, które wykorzystane zostaną na potrzeby działalności gospodarczej (opodatkowanej i zwolnionej), a także na cele inne niż działalność gospodarcza. Podatek VAT od tych zakupów wyniósł 15.000 zł. Podatnik nie jest w stanie przypisać zakupu do danego rodzaju wykonywanych czynności.

Założmy, że:

- 1) na 100 zatrudnionych w 2022 roku pracowników:
  - 40 wykonywało czynności opodatkowane VAT,
  - 50 wykonywało czynności zwolnione z VAT,
  - 10 wykonywało czynności niezwiązane z działalnością gospodarczą.
- 2) obrót w 2022 r. wyniósł:
  - z tytułu czynności opodatkowanych VAT: 300.000 zł,
  - z tytułu czynności zwolnionych z VAT: 200.000 zł.

W pierwszej kolejności podatnik musi wyliczyć prewspółczynnik, na podstawie którego będzie mógł odliczyć VAT. Przy wyborze sposobu określenia prewspółczynnika może wykorzystać średnioroczną liczbę osób wykonujących wyłącznie prace związane z działalnością gospodarczą w ogólnej średniorocznej liczbie osób wykonujących prace w ramach działalności gospodarczej i poza tą działalnością w roku 2022.

Proporcja przypadająca na działalność mieszaną (opodatkowaną i zwolnioną) wynosi więc:

$$(40+50) : 100 \times 100\% = 90\%.$$

Następnie należy wyliczyć strukturę sprzedaży - proporcję wstępną.

Proporcja przypadająca na czynności opodatkowane VAT wynosi:

$$300.000 \text{ zł} : (300.000 \text{ zł} + 200.000 \text{ zł}) \times 100\% = 60\%.$$

Kwota podatku VAT podlegająca odliczeniu czyli związana z czynnościami opodatkowanymi VAT wynosi więc:

$$15.000 \text{ zł} \times 90\% \times 60\% = 8.100 \text{ zł}.$$

Roczna korekta VAT - checklista

- Ustal, czy w poprzednim roku odliczałeś VAT przy zastosowaniu prewspółczynnika (dokonywałeś zakupów związanych z działalnością opodatkowaną i nieopodatkowaną) i w jakiej wysokości ten prewspółczynnik był stosowany.
- Ustal, czy w poprzednim roku odliczałeś VAT przy zastosowaniu proporcji (dokonywałeś zakupów związanych z działalnością opodatkowaną i zwolnioną z VAT) i w jakiej wysokości ta proporcja była stosowana.
- Na podstawie rzeczywistych danych z danego roku ustal faktyczny prewspółczynnik oraz faktyczną proporcję.
- Sprawdź, które zakupy podlegają korekcie jednorazowej, a które wieloletniej (pięcioletniej lub dziesięcioletniej).
- Oblicz kwotę korekty VAT naliczonego dokonując podziału na korektę jednorazową, pięcioletnią i dziesięcioletnią.

- Wyliczoną proporcję zaokrąglaj w górę do najbliższej liczby całkowitej.
- Pamiętaj, że jeśli proporcja:
  - przekroczyła 98% oraz kwota podatku naliczonego niepodlegająca odliczeniu, wynikająca z zastosowania tej proporcji, w skali roku, była mniejsza niż 10.000 zł - masz prawo uznać, że proporcja ta wynosi 100%,
  - nie przekroczyła 2% - masz prawo uznać, że proporcja wynosi 0%.
- Pamiętaj, że możesz nie dokonywać korekty rocznej jeśli:
  - wskaźnik proporcji rzeczywistej jest większy od wskaźnika proporcji wstępnej, a różnica nie przekracza 2 punktów procentowych,
  - wskaźnik proporcji rzeczywistej jest mniejszy od wskaźnika proporcji wstępnej, a różnica nie przekracza 2 punktów procentowych oraz kwota podatku naliczonego niepodlegająca odliczeniu nie przekracza 10.000 zł.
- Oblicz różnicę między kwotą VAT odliczoną, a kwotą którą na podstawie faktycznych danych można odliczyć.
- Kwotę korekty (również minusową) wykaż w pliku JPK_VAT z deklaracją:
  - w polu K_44 (oraz polu P_44) jeśli korekta podatku naliczonego wynika z nabycia towarów i usług zaliczonych do środków trwałych.
  - w polu K_45 (oraz polu P_45) jeśli korekta podatku naliczonego wynika z nabycia pozostałych towarów i usług.
- Korekty rocznej dokonaj w:
  - JPK_V7M za styczeń jeśli rozliczasz VAT miesięcznie,
  - JPK_V7K za I kwartał jeśli rozliczasz VAT kwartalnie.